

Warszawa, 04.07. 2005 r.

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Zastępca
Rzecznika Praw Obywatelskich

dr hab. Jerzy ŚWIĄTKIEWICZ

RPO- 508932-III/05/LN

Pan
Cezary Mizejewski
Sekretarz Stanu
Ministerstwo Polityki Społecznej

Szanowny Panie Ministrze

Uprzejmie informuję Pana Ministra, że w trakcie jednego ze spotkań Rzecznika Praw Obywatelskich z organizacjami pozarządowymi wypłynęła sprawa obostrzenie warunków realizacji usług opiekuńczych i wspomagających w domach dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej intelektualnie w nowym projekcie rozporządzenie Ministra Polityki Społecznej w sprawie domów pomocy społecznej.

Z posiadanych informacji wynika, że opracowany w Ministerstwie projekty rozporządzenia został skierowany do uzgodnień międzyresortowych.

Działając na podstawie art.13 ust.1 pkt 2 ustawy z dnia 15 lipca 1987r. c Rzeczniku Praw Obywatelskich (Dz. U. z 2001r. nr 14,poz. 147) zwracam się z uprzejmą prośbą o przedłożenie informacji w tej sprawie oraz przekazanie do wiadomości wymienionego wyżej projektu rozporządzenia .

Z poważaniem
/-/

Zastępca Dyrektora Zespołu

/-/ mgr Jadwiga Luty

Rozporządzenie
Ministra Polityki Społecznej)
z dnia2005r.
w sprawie domów pomocy społecznej

Na podstawie art. 57 ust. 8 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. Nr 64, poz. 593, Nr 99 poz.1001, Nr 273, poz.2703, z 2005 r. Nr 64, poz.565 i Nr 94, poz. 788) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) sposób funkcjonowania określonych typów domów pomocy społecznej, zwanych dalej „domami”;
- 2) obowiązujący standard podstawowych usług świadczonych przez domy;
- 3) rodzaje dokumentów wymaganych do uzyskania zezwolenia na prowadzenie domu;
- 4) wzór wniosku o wydanie zezwolenia na prowadzenie domu;
- 5) tryb kierowania i przyjmowania osób ubiegających się o przyjęcie do domu.

§ 2.1. Opieka organizowana w domu polega na zapewnieniu właściwego zakresu usług zgodnych ze standardami określonymi dla danego typu domu, w oparciu o indywidualne potrzeby mieszkańca.

2. W celu określenia indywidualnych potrzeb mieszkańca domu oraz zakresu usług, o których mowa w ust. 1, dom organizuje zespoły terapeutyczno-opiekuńcze składające się w szczególności z pracowników domu, którzy bezpośrednio zajmują się wspieraniem mieszkańców.

3. Do podstawowych zadań zespołów, o których mowa w ust. 2, należy opracowanie indywidualnych planów wspierania mieszkańców oraz wspólna z mieszkańcem domu ich realizacja.

§ 3. 1. Dom funkcjonuje w oparciu o indywidualne plany wsparcia mieszkańca, opracowywane z jego udziałem, jeżeli udział ten jest możliwy ze względu na stan zdrowia i gotowość mieszkańca do uczestnictwa w nim.

2. Działania wynikające z indywidualnego planu wspierania mieszkańca koordynuje pracownik domu, zwany dalej "pracownikiem pierwszego kontaktu", wskazany przez mieszkańca domu, jeżeli wybór ten jest możliwy ze względu na stan zdrowia mieszkańca i

organizację pracy domu. Pracownicy pierwszego kontaktu działają w ramach zespołów terapeutyczno-opiekuńczych.

§ 4. Szczegółowy sposób funkcjonowania określonego typu domu, strukturę organizacyjną i szczegółowy zakres zadań domu określa opracowany przez dyrektora domu regulamin organizacyjny, przyjęty przez zarząd jednostki samorządu terytorialnego a w przypadku domu gminnego przez wójta, burmistrza prezydenta. W przypadku gdy prowadzącym dom jest podmiot niepubliczny, regulamin organizacyjny ustala ten podmiot. W regulaminie organizacyjnym określa się m. in. nazwę, siedzibę, typ domu oraz liczbę osób dla jakich jest przeznaczony a także sposób funkcjonowania, uwzględniając indywidualne potrzeby zamieszkałych w nim osób.

§ 5.1. Dom, niezależnie od tego dla kogo jest przeznaczony świadczy usługi:

- 1) w zakresie potrzeb bytowych, zapewniając:
 - a) miejsce zamieszkania,
 - b) wyżywienie,
 - c) odzież i obuwie,
 - d) utrzymanie czystości;
- 2) opiekuńcze, polegające na:
 - a) udzielaniu pomocy w podstawowych czynnościach życiowych,
 - b) pielęgnacji,
 - c) niezbędnej pomocy w załatwianiu spraw osobistych;
- 3) wspomagające, polegające na:
 - a) umożliwieniu udziału w terapii zajęciowej,
 - b) podnoszeniu sprawności i aktywizowaniu mieszkańców,
 - c) umożliwieniu zaspokojenia potrzeb religijnych i kulturalnych,
 - d) zapewnieniu warunków do rozwoju samorządności mieszkańców,
 - e) stymulowaniu nawiązywania, utrzymywania i rozwijania kontaktu z rodziną i środowiskiem,
 - f) działaniu zmierzającym do usamodzielnienia mieszkańca, w miarę jego możliwości,
 - g) pomocy usamodzielniającemu się mieszkańcowi w umożliwieniu podjęcia pracy, szczególnie mającej charakter terapeutyczny, w przypadku osób spełniających warunki do takiego usamodzielnienia,
 - h) zapewnieniu bezpiecznego przechowywania środków pieniężnych i przedmiotów wartościowych,
 - i) pokryciu, mieszkańcowi nie posiadającemu własnego dochodu, wydatków na niezbędne przedmioty osobistego użytku, w kwocie nie przekraczającej 30% zasiłku stałego, o

którym mowa w art. 37 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, zwanej dalej „ustawą”,

j) zapewnieniu przestrzegania praw mieszkańców oraz dostępności do informacji o tych prawach,

k) sprawnym wnoszeniu i załatwianiu skarg i wniosków mieszkańców.

2. Dom dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie, poza usługami o których mowa w ust. 1, w zakresie potrzeb edukacyjnych, zapewnia:

a) pobieranie nauki,

b) uczestnictwo w zajęciach rewalidacyjno-wychowawczych,

c) uczenie i wychowanie przez doświadczenia życiowe.

§ 6.1. Dom dla osób w podeszłym wieku spełnia następujące warunki:

1) w zakresie usług bytowych:

a) budynek i jego otoczenie są pozbawione barier architektonicznych,

b) budynek wielokondygnacyjny ma zainstalowaną windę dostosowaną do potrzeb osób niepełnosprawnych,

c) budynek jest wyposażony w system przyzywowo-alarmowy i system alarmowo-przeciwpożarowy,

d) liczba miejsc w nowo powstających domach jest nie większa niż 100.

2) W domu znajdują się następujące pomieszczenia:

a) pokoje mieszkalne jednoosobowe i wieloosobowe,

b) pokoje dziennego pobytu,

c) jadalnia,

d) gabinet zabiegowo-pielęgniarski,

e) pomieszczenia do terapii i rehabilitacji,

f) kuchenka pomocnicza,

g) pomieszczenie pomocnicze do prania i suszenia,

h) palarnia,

i) pokój gościnny,

j) miejsce kultu religijnego zgodnie z wyznaniem mieszkańca (jeśli mieszkańcy nie mają możliwości uczestniczenia w nabożeństwach poza domem).

3) Pokój mieszkalny spełnia następujące warunki:

a) jednoosobowy ma powierzchnię nie mniejszą niż 9 m²,

b) wieloosobowy ma powierzchnię nie mniejszą niż 6 m² na osobę:

- w przypadku osób poruszających się samodzielnie - jest przeznaczony dla nie więcej niż trzech osób,

- w przypadku osób leżących - jest przeznaczony dla nie więcej niż 4 osób;

- c) pokój wyposażony jest w łóżko lub tapczan, szafę, stół, krzesła, szafkę nocną dla każdego mieszkańca oraz odpowiednią do liczby osób mieszkających w pokoju, liczbę wyprowadzeń elektrycznych,
- d) pokój mieszkalny uznaje się za spełniający wymaganą normę, o której mowa tir. a i b jeśli odstępstwo nie jest większe niż 5% od wymaganej powierzchni.

4) Dom zapewnia następujące warunki sanitarne:

- a) liczba łazienek zapewnia możliwość korzystania z nich przez nie więcej niż pięć osób, a w przypadku toalet - przez nie więcej niż cztery osoby (jeśli liczba osób leżących przekracza 50% ogólnej liczby mieszkańców, dopuszcza się zmniejszenie liczby tych pomieszczeń o 25%),
- b) łazienki i toalety, są przystosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych,
- c) w nowo powstających domach na pokój przypada jedna toaleta oraz łazienka zapewniająca możliwość korzystania z wanny lub prysznica.

5) Wyżywienie i organizacja posiłków spełnia następujące warunki:

- a) mieszkańcom zapewnia się 3 posiłki dziennie,
- b) możliwość wyboru zestawu posiłków lub otrzymania posiłku dodatkowego oraz dietetycznego, zgodnie ze wskazaniem lekarza,
- c) dla każdego z posiłków czas wydawania wynosi 2 godziny, z tym że ostatni posiłek nie jest podany wcześniej niż o godz. 18⁰⁰,
- d) podstawowe produkty żywnościowe oraz napoje są dostępne między porami wydawania posiłków,
- e) mieszkaniec może spożywać posiłki w pokoju mieszkalnym,
- f) w razie potrzeby mieszkaniec jest karmiony.

6) Mieszkaniec nie posiadający własnej odzieży i obuwia oraz możliwości ich zakupienia z własnych środków ma stale zapewnioną odzież i obuwie odpowiedniego rozmiaru, dostosowane do jego potrzeb, pory roku, utrzymane w czystości i wymieniane w razie potrzeby:

- a) odzież całodzienną - co najmniej dwa zestawy,
- b) odzież zewnętrzną (płaszcz, kurtki) - co najmniej jeden zestaw,
- c) bieliznę dzienną- co najmniej 4 komplety,
- d) bieliznę nocną- co najmniej 2 komplety,
- e) co najmniej jedną parę obuwia oraz pantofle domowe.

7) Mieszkaniec otrzymuje pomoc w utrzymaniu higieny osobistej oraz ma zapewnione osobiste środki czystości, przybory toaletowe i inne przedmioty niezbędne do higieny osobistej jeśli sam ich sobie nie jest w stanie zapewnić:

- a) w miarę potrzeby: mydło, pastę i szczoteczkę do mycia zębów oraz środki piorące, dla mężczyzn - przybory do golenia,
- b) ręczniki (dwie sztuki), zmieniane w miarę potrzeby, nie rzadziej niż raz na tydzień,
- c) pościel, zmieniana w miarę potrzeby, nie rzadziej niż raz na dwa tygodnie.

8) Pomieszczenia mieszkalne domu są czyste, sprzątane w miarę potrzeby, nie rzadziej niż raz dziennie, estetyczne, wolne od nieprzyjemnych zapachów.

2. W zakresie usług opiekuńczych i wspomagających dom dla osób w podeszłym wieku zapewnia:

- 1) organizację terapii zajęciowej w pracowniach terapii,
- 2) możliwość korzystania przez mieszkańców z biblioteki lub punktu bibliotecznego oraz prasy, a także możliwość zapoznania się z przepisami prawnymi dotyczącymi domów,
- 3) organizację świąt, uroczystości okazjonalnych oraz umożliwia udział w imprezach kulturalnych i turystycznych,
- 4) możliwość kontaktu z kapłanem i udział w praktykach religijnych zgodnie z wyznaniem mieszkańca,
- 5) regularny kontakt z dyrektorem domu w określonych dniach tygodnia i godzinach, podanych do wiadomości w dostępnym miejscu,
- 6) sprawienie pogrzebu zgodnie z wyznaniem zmarłego mieszkańca domu.

3. Warunki realizacji usług opiekuńczych i wspomagających są następujące:

- 1) na stu mieszkańców dom zatrudnia w pełnym wymiarze czasu pracy nie mniej niż dwóch pracowników socjalnych,
- 2) mieszkańcy mają zapewniony kontakt z psychologiem,
- 3) wskaźnik zatrudnienia pracowników zespołu terapeutyczno-opiekuńczego, zatrudnionych w pełnym wymiarze czasu pracy, wynosi nie mniej niż 0,4 na jednego mieszkańca,
- 4) do wskaźnika zatrudnienia, o którym mowa w tir. 3) zalicza się również wolontariuszy, stażystów i praktykantów, i osoby odbywające służbę zastępczą w domu, jeśli pracują bezpośrednio z mieszkańcami,
- 5) pracownicy zespołu terapeutyczno-opiekuńczego uczestniczą co najmniej raz na dwa lata w organizowanych przez dyrektora domu szkoleniach na temat praw mieszkańca oraz kierunków prowadzonej terapii, a także metod pracy z mieszkańcami.

§ 7.1. Dom dla osób przewlekle somatycznie chorych spełnia następujące warunki:

1) w zakresie usług bytowych:

- a) budynek i jego otoczenie jest bez barier architektonicznych,
- b) w budynkach wielokondygnacyjnych zainstalowana jest winda dostosowana do potrzeb osób niepełnosprawnych,
- c) budynek wyposażony jest w system przyzywowo-alarmowy i system alarmowo-przeciwożarowy,
- d) liczba miejsc w nowo powstających domach jest nie większa niż 100.

2) W domu znajdują się następujące pomieszczenia:

- a) pokoje mieszkalne jednoosobowe i wieloosobowe,

- b) pokoje dziennego pobytu,
 - c) jadalnia,
 - d) gabinet zabiegowo-pielęgniarski,
 - e) pomieszczenia do terapii i rehabilitacji,
 - f) kuchenka pomocnicza,
 - g) pomieszczenie pomocnicze do prania i suszenia,
 - h) palarnia,
 - i) pokój gościnny,
 - j) miejsce kultu religijnego zgodnie z wyznaniem mieszkańca (jeśli mieszkańcy nie mają możliwości uczestniczenia w nabożeństwach poza domem),
- 3) Pokój mieszkalny spełnia następujące warunki:
- a) jednoosobowy ma powierzchnię nie mniejszą niż 9 m²,
 - b) wieloosobowy ma powierzchnię nie mniejszą niż 6 m² na osobę:
 - w przypadku osób poruszających się samodzielnie - jest przeznaczony dla nie więcej niż trzech osób,
 - w przypadku osób leżących - jest przeznaczony dla nie więcej niż 4 osób,
 - c) pokój jest wyposażony w łóżko lub tapczan, szafę, stół, krzesła, szafkę nocną dla każdego mieszkańca oraz odpowiednią do liczby osób mieszkających w pokoju, liczbę wyprawień elektrycznych,
 - d) pokój mieszkalny uznaje się za spełniający wymaganą normę, o której mowa tir. a) i b) jeśli odstępstwo nie jest większe niż 5% od wymaganej powierzchni.
- 4) Dom zapewnia następujące warunki sanitarne:
- a) liczba łazienek zapewnia możliwość korzystania z nich przez nie więcej niż pięć osób, a w przypadku toalet - przez nie więcej niż cztery osoby (jeśli liczba osób leżących przekracza 50% dopuszcza się zmniejszenie liczby tych pomieszczeń o 25%),
 - b) łazienki i toalety, są przystosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych,
 - c) w nowo powstających domach na pokój przypada jedna toaleta oraz łazienka zapewniająca możliwość korzystania z wanny lub prysznicza.
- 5) Wyżywienie i organizacja posiłków spełnia następujące warunki:
- a) mieszkańcom zapewnia się 3 posiłki dziennie,
 - b) możliwość wyboru zestawu posiłków lub otrzymania posiłku dodatkowego oraz dietetycznego, zgodnie ze wskazaniem lekarza,
 - c) dla każdego z posiłków czas wydawania wynosi 2 godziny, z tym że ostatni posiłek jest podany wcześniej niż o godz. 18⁰⁰,
 - d) podstawowe produkty żywnościowe oraz napoje są dostępne przez całą dobę,
 - e) mieszkaniec może spożywać posiłki w pokoju mieszkalnym,
 - f) w razie potrzeby mieszkaniec jest karmiony.
- 6) Mieszkaniec nie posiadający własnej odzieży i obuwia oraz możliwości ich zakupienia z własnych środków ma stale zapewnioną odzież i obuwie odpowiedniego rozmiaru,

dostosowane do jego potrzeb, pory roku, utrzymane w czystości i wymieniane w razie potrzeby:

- a) odzież całodzienną - co najmniej dwa zestawy,
- b) odzież zewnętrzną (płaszcz, kurtki) - co najmniej jeden zestaw,
- c) bieliznę dzienną- co najmniej 4 komplety,
- d) bieliznę nocną- co najmniej 2 komplety,
- e) co najmniej jedną parę obuwia oraz pantofle domowe.

W przypadku osoby leżącej zaopatrywanie w odzież i obuwie może być ograniczone jedynie do tego asortymentu, który jest potrzebny przy jej stanie zdrowia.

7) Mieszkaniec otrzymuje pomoc w utrzymaniu higieny osobistej oraz ma zapewnione osobiste środki czystości, przybory toaletowe i inne przedmioty niezbędne do higieny osobistej jeśli sam ich sobie nie zapewnia:

- a) w miarę potrzeby: mydło, pastę i szczoteczkę do mycia zębów oraz środki piorące, dla mężczyzny - przybory do golenia,
- b) ręczniki (dwie sztuki), zmieniane w miarę potrzeby, nie rzadziej niż raz na tydzień,
- c) pościel, zmieniana w miarę potrzeby, nie rzadziej niż raz na dwa tygodnie.

8) Pomieszczenia mieszkalne domu są czyste, sprzątane w miarę potrzeby, nie rzadziej niż raz dziennie, estetyczne, wolne od nieprzyjemnych zapachów.

2. W zakresie usług opiekuńczych i wspomagających dom dla osób przewlekle somatycznie chorych zapewnia:

- a) organizację terapii zajęciowej w pracowniach terapii,
- b) możliwość korzystania przez mieszkańców z biblioteki lub punktu bibliotecznego oraz prasy, a także możliwość zapoznania się z przepisami prawnymi dotyczącymi domów pomocy społecznej,
- c) organizację świąt, uroczystości okazjonalnych oraz umożliwia udział w imprezach kulturalnych i turystycznych,
- d) możliwość kontaktu z kapłanem i udział w praktykach religijnych zgodnie z wyznaniem mieszkańca,
- e) regularny kontakt z dyrektorem domu w określonych dniach tygodnia i godzinach, podanych do wiadomości w dostępnym miejscu,
- f) sprawienie pogrzebu zgodnie z wyznaniem zmarłego mieszkańca domu.

3. Warunki realizacji usług opiekuńczych i wspomagających są następujące:

- a) na stu mieszkańców dom zatrudnia w pełnym wymiarze czasu pracy nie mniej niż dwóch pracowników socjalnych,
- b) mieszkańcy mają zapewniony kontakt z psychologiem i psychiatrą,

- c) wskaźnik zatrudnienia pracowników zespołu terapeutyczno-opiekuńczego, zatrudnionych w pełnym wymiarze czasu pracy, wynosi nie mniej niż 0,6 na jednego mieszkańca,
- d) do wskaźnika zatrudnienia, którym mowa w tir. c) zalicza się również wolontariuszy, stażystów i praktykantów, i osoby odbywające służbę zastępczą w domu, jeśli pracują bezpośrednio z mieszkańcami,
- e) pracownicy zespołu terapeutyczno-opiekuńczego uczestniczą co najmniej raz na dwa lata w organizowanych przez dyrektora domu szkoleniach na temat praw mieszkańca oraz kierunków prowadzonej terapii, a także metod pracy z mieszkańcami.

§ 8.1. Dom dla osób przewlekle psychicznie chorych spełnia następujące warunki:

- 1) w zakresie usług bytowych:
 - a) budynek i jego otoczenie są bez barier architektonicznych,
 - b) w budynkach wielokondygnacyjnych zalecana jest winda dostosowana do potrzeb osób niepełnosprawnych,
 - c) budynek jest wyposażony w system przyzywowo-alarmowy i system alarmowo-przeciwpożarowy,
 - d) liczba miejsc w nowo powstających domach jest nie większa niż 100.
- 2) W domu znajdują się następujące pomieszczenia:
 - a) pokoje mieszkalne jednoosobowe i wieloosobowe,
 - b) pokoje dziennego pobytu,
 - c) jadalnia,
 - d) gabinet zabiegowo-pielęgniarski,
 - e) pomieszczenia do terapii i rehabilitacji,
 - f) kuchenka pomocnicza,
 - g) pomieszczenie pomocnicze do prania i suszenia,
 - h) palarnia,
 - i) pokój gościnny,
 - j) kaplica (jeśli mieszkańcy nie mają możliwości uczestniczenia w nabożeństwach w najbliższym kościele).
- 3) Pokój mieszkalny spełnia następujące warunki:
 - a) jednoosobowy ma powierzchnię nie mniejszą niż 9 m²,
 - b) wieloosobowy ma powierzchnię nie mniejszą niż 6 m² na osobę:
 - w przypadku osób poruszających się samodzielnie -jest przeznaczony dla nie więcej niż trzech osób,
 - w przypadku osób leżących -jest przeznaczony dla nie więcej niż 4 osób,
 - c) pokój jest wyposażony w łóżko lub tapczan, szafę, stół, krzesła, szafkę nocną dla każdego mieszkańca oraz odpowiednią liczbę stosownie zabezpieczonych wyprowadzeń elektrycznych,

- d) pokój mieszkalny uznaje się za spełniający wymaganą normę, o której mowa tir. a i b jeśli odstępstwo nie jest większe niż 5% od wymaganej powierzchni.

4) Dom zapewnia następujące warunki sanitarne:

- a) liczba łazienek zapewnia możliwość korzystania z nich przez nie więcej niż pięć osób, a w przypadku toalet - przez nie więcej niż cztery osoby,
- b) łazienki i toalety, są przystosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych,
- c) w nowo powstających domach na pokój przypada jedna toaleta oraz łazienka zapewniająca możliwość korzystania z wanny lub prysznicza.

5) Wyżywienie i organizacja posiłków spełnia następujące warunki:

- a) mieszkańcom zapewnia się 3 posiłki dziennie,
- b) możliwość wyboru zestawu posiłków lub otrzymania posiłku dodatkowego oraz dietetycznego, zgodnie ze wskazaniem lekarza,
- c) dla każdego z posiłków czas wydawania wynosi 2 godziny, z tym że ostatni posiłek jest podany nie wcześniej niż o godz. 18⁰⁰,
- d) podstawowe produkty żywnościowe oraz napoje są dostępne przez całą dobę,
- e) mieszkaniec może spożywać posiłki w pokoju mieszkalnym,
- f) w razie potrzeby mieszkaniec jest karmiony.

6) Mieszkaniec nie posiadający własnej odzieży i obuwia, ma stale zapewnioną odzież i obuwie odpowiedniego rozmiaru, dostosowane do jego potrzeb, pory roku, utrzymane w czystości i wymieniane w razie potrzeby:

- a) odzież całodzienną - co najmniej dwa zestawy,
- b) odzież zewnętrzną (płaszcz, kurtki) - co najmniej jeden zestaw,
- c) bieliznę dzienną- co najmniej 4 komplety,
- d) bieliznę nocną- co najmniej 2 komplety,
- e) co najmniej jedną parę obuwia oraz pantofle domowe.

7) Mieszkaniec otrzymuje pomoc w utrzymaniu higieny osobistej oraz ma zapewnione osobiste środki czystości, przybory toaletowe i inne przedmioty niezbędne do higieny osobistej jeśli sam ich sobie nie zapewnia:

- a) w miarę potrzeby: mydło, pastę i szczoteczkę do mycia zębów oraz środki piorące, dla mężczyzny - przybory do golenia,
- b) ręczniki (dwie sztuki), zmieniane w miarę potrzeby, nie rzadziej niż raz na tydzień,
- c) pościel, zmieniana w miarę potrzeby, nie rzadziej niż raz na dwa tygodnie.

8) Pomieszczenia mieszkalne domu są estetyczne, czyste, sprzątane w miarę potrzeby, nie rzadziej niż raz dziennie, wolne od nieprzyjemnych zapachów.

2.W zakresie usług opiekuńczych i wspomagających dom dla osób przewlekle psychicznie chorych zapewnia:

- a) organizację terapii zajęciowej w pracowniach terapii lub warsztacie terapii zajęciowej,
- b) możliwość korzystania przez mieszkańców z biblioteki lub punktu bibliotecznego oraz prasy, a także możliwość zapoznania się z przepisami prawnymi dotyczącymi domów,
- c) organizację świąt, uroczystości okazjonalnych oraz umożliwia udział w imprezach kulturalnych i turystycznych,
- d) możliwość kontaktu z kapłanem i udział w praktykach religijnych zgodnie z wyznaniem mieszkańca,
- e) regularny kontakt z dyrektorem domu w określonych dniach tygodnia i godzinach, podanych do wiadomości w dostępnym miejscu,
- f) sprawienie pogrzebu zgodnie z wyznaniem zmarłego mieszkańca domu.

3. Warunki realizacji usług opiekuńczych i wspomagających są następujące:

- a) na stu mieszkańców dom zatrudnia w pełnym wymiarze czasu pracy nie mniej niż dwóch pracowników socjalnych,
- b) mieszkańcy mają zapewniony kontakt z psychologiem,
- c) wskaźnik zatrudnienia pracowników zespołu terapeutyczno-opiekuńczego, zatrudnionych w pełnym wymiarze czasu pracy, wynosi nie mniej niż 0,5 na jednego mieszkańca,
- d) do wskaźnika o którym mowa w tir. c) zalicza się również wolontariuszy, stażystów i praktykantów i osoby odbywające służbę zastępczą w domu, jeśli pracują bezpośrednio z mieszkańcami,
- e) pracownicy zespołu terapeutyczno-opiekuńczego uczestniczą co najmniej raz na dwa lata w organizowanych przez dyrektora domu szkoleniach na temat praw mieszkańca oraz kierunków prowadzonej terapii, a także metod pracy z mieszkańcami.

§ 9.1. Dom dla osób dorosłych intelektualnie niepełnosprawnych spełnia następujące warunki:

1) w zakresie usług bytowych:

- a) budynek i jego otoczenie są bez barier architektonicznych,
- b) w budynkach wielokondygnacyjnych zalecana jest winda dostosowana do potrzeb osób niepełnosprawnych,
- c) budynek powinien być wyposażony w system przyzywowo-alarmowy i system alarmowo-przeciwpożarowy,
- d) liczba miejsc w nowo powstających domach nie jest większa niż 100.

2) W domu znajdują się następujące pomieszczenia:

- a) pokoje mieszkalne jednoosobowe i wieloosobowe,
- b) pokoje dziennego pobytu,
- c) jadalnia,

- d) gabinet zabiegowo-pielęgniarski,
- e) pomieszczenia do terapii i rehabilitacji,
- f) kuchenka pomocnicza,
- g) pomieszczenie pomocnicze do prania i suszenia,
- h) palarnia,
- i) pokój gościnny,
- j) kaplica (jeśli mieszkańcy nie mają możliwości uczestniczenia w nabożeństwach w najbliższym kościele).

3) Pokój mieszkalny spełnia następujące warunki:

- a) jednoosobowy powinien ma powierzchnię nie mniejszą niż 9 m²,
- b) wieloosobowy ma powierzchnię nie mniejszą niż 6 m² na osobę:
 - w przypadku osób poruszających się samodzielnie - jest przeznaczony dla nie więcej niż trzech osób,
 - w przypadku osób leżących - jest przeznaczony dla nie więcej niż 4 osób,
- d) pokój jest wyposażony w łóżko lub tapczan, szafę, stół, krzesła, szafkę nocną dla każdego mieszkańca oraz odpowiednią liczbę stosownie zabezpieczonych wyprowadzeń elektrycznych.
- e) pokój mieszkalny uznaje się za spełniający wymaganą normę, o której mowa tir. a) i b) jeśli odstępstwo nie jest większe niż 5% od wymaganej powierzchni.

4) Dom zapewnia następujące warunki sanitarne:

- a) liczba łazienek zapewnia możliwość korzystania z nich przez nie więcej niż pięć osób, a w przypadku toalet - przez nie więcej niż cztery osoby (jeśli liczba osób leżących przekracza 50% dopuszcza się zmniejszenie liczby tych pomieszczeń o 25%),
- b) łazienki i toalety, są przystosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych,
- c) w nowo powstających domach na pokój przypada jedna toaleta oraz łazienka zapewniająca możliwość korzystania z wanny lub prysznica.

5) Wyżywienie i organizacja posiłków spełnia następujące warunki:

- a) mieszkańcom zapewnia się 3 posiłki dziennie,
- b) możliwość wyboru zestawu posiłków lub otrzymania posiłku dodatkowego oraz dietetycznego, zgodnie ze wskazaniem lekarza,
- c) dla każdego z posiłków czas wydawania wynosi 2 godziny, z tym że ostatni posiłek nie powinien być podany wcześniej niż o godz. 18⁰⁰,
- d) podstawowe produkty żywnościowe oraz napoje powinny być dostępne przez całą dobę,
- e) mieszkaniec może spożywać posiłki w pokoju mieszkalnym,
- f) w razie potrzeby mieszkaniec powinien być karmiony.

6) Mieszkaniec nie posiadający własnej odzieży i obuwia ma stale zapewnione odzież i obuwie odpowiedniego rozmiaru, dostosowane do własnych potrzeb, pory roku, utrzymane w czystości i wymieniane w razie potrzeby:

- a) odzież całodzienną - co najmniej dwa zestawy,
- b) odzież zewnętrzną (płaszczki, kurtki) - co najmniej jeden zestaw,
- c) bieliznę dzienną- co najmniej 4 komplety,
- d) bieliznę nocną- co najmniej 2 komplety,
- e) co najmniej jedną parę obuwia oraz pantofle domowe.

W przypadku osoby leżącej odzież i obuwie może być ograniczona jedynie do tego asortymentu, który jest wymagany ze względu na jej stan zdrowia.

7) Mieszkaniec otrzymuje pomoc w utrzymaniu higieny osobistej oraz ma zapewnione osobiste środki czystości, przybory toaletowe i inne przedmioty niezbędne do higieny osobistej jeśli sam ich sobie nie zapewnia:

- a) w miarę potrzeby: mydło, pastę i szczoteczkę do mycia zębów oraz środki piorące, dla mężczyzny - przybory do golenia,
- b) ręczniki (dwie sztuki), zmieniane w miarę potrzeby, nie rzadziej niż raz na tydzień,
- c) pościel, zmieniana w miarę potrzeby, nie rzadziej niż raz na dwa tygodnie.

8) Pomieszczenia mieszkalne domu są estetyczne, czyste, sprzątane w miarę potrzeby, nie rzadziej niż raz dziennie, wolne od nieprzyjemnych zapachów.

2. W zakresie usług opiekuńczych i wspomagających dom dla osób dorosłych intelektualnie niepełnosprawnych zapewnia:

- a) organizację terapii zajęciowej w pracowniach terapii lub warsztatach terapii zajęciowej,
- b) możliwość korzystania przez mieszkańców z biblioteki lub punktu bibliotecznego oraz prasy codziennej, a także możliwość zapoznania się z przepisami prawnymi dotyczącymi domów pomocy społecznej,
- c) organizację świąt, uroczystości okazjonalnych oraz umożliwia udział w imprezach kulturalnych i turystycznych,
- d) możliwość kontaktu z kapłanem i udział w praktykach religijnych zgodnie z wyznaniem mieszkańca,
- e) regularny kontakt z dyrektorem domu w określonych dniach tygodnia i godzinach, podanych do wiadomości w dostępnym miejscu,
- f) sprawienie pogrzebu zgodnie z wyznaniem zmarłego mieszkańca domu.

3. Warunki realizacji usług opiekuńczych i wspomagających są następujące:

- a) na stu mieszkańców dom zatrudnia w pełnym wymiarze czasu pracy nie mniej niż dwóch pracowników socjalnych,
- b) mieszkańcy mają zapewniony kontakt z psychologiem,
- c) wskaźnik zatrudnienia pracowników zespołu terapeutyczno-opiekuńczego, zatrudnionych w pełnym wymiarze czasu pracy, wynosi nie mniej niż 0,5 na jednego mieszkańca,

- d) do wskaźnika o którym mowa w tir. c) zalicza się również wolontariuszy, stażystów i praktykantów, i osoby odbywające służbę zastępczą w domu jeśli pracują bezpośrednio z mieszkańcami,
- e) pracownicy zespołu terapeutyczno-opiekuńczego uczestniczą co najmniej raz na dwa lata w organizowanych przez dyrektora domu szkoleniach na temat praw mieszkańca oraz kierunków prowadzonej terapii, a także metod pracy z mieszkańcami.

§ 10.1. Dom dla osób niepełnosprawnych fizycznie spełnia następujące warunki:

1) w zakresie usług bytowych:

- a) budynek i jego otoczenie są bez barier architektonicznych,
- b) w budynkach wielokondygnacyjnych zainstalowana jest winda dostosowana do potrzeb osób niepełnosprawnych,
- c) budynek wyposażony jest w system przyzywowo-alarmowy i system alarmowo-przeciwpożarowy,
- d) liczba miejsc w nowo powstających domach nie jest większa niż 100.

2) W domu znajdują się następujące pomieszczenia:

- a) pokoje mieszkalne jednoosobowe i wieloosobowe,
- b) pokoje dziennego pobytu,
- c) jadalnia,
- d) gabinet zabiegowo-pielęgniarski,
- e) pomieszczenia do terapii i rehabilitacji,
- f) kuchenka pomocnicza,
- g) pomieszczenie pomocnicze do prania i suszenia,
- h) palarnia,
- i) pokój gościnny,
- j) miejsce kultu religijnego zgodnie z wyznaniem mieszkańca (jeśli mieszkańcy nie mają możliwości uczestniczenia w nabożeństwach poza domem).

3) Pokój mieszkalny spełnia następujące warunki:

- a) jednoosobowy ma powierzchnię nie mniejszą niż 9 m²,
- b) wieloosobowy ma powierzchnię nie mniejszą niż 6 m² na osobę:
 - w przypadku osób poruszających się samodzielnie -jest przeznaczony dla nie więcej niż trzech osób,
 - w przypadku osób leżących -jest przeznaczony dla nie więcej niż 4 osób,
- c) pokój jest wyposażony w łóżko lub tapczan, szafę, stół, krzesła, szafkę nocną dla każdego mieszkańca oraz odpowiednią liczbę wyprowadzeń elektrycznych,
- d) pokój mieszkalny uznaje się za spełniający wymaganą normę, o której mowa tir. a) i b) jeśli odstępstwo nie jest większe niż 5% od wymaganej powierzchni.

4) Dom powinien zapewniać następujące warunki sanitarne:

- a) liczba łazienek zapewnia możliwość korzystania z nich przez nie więcej niż pięć osób, a w przypadku toalet - przez nie więcej niż cztery osoby (jeśli liczba osób leżących przekracza 50% dopuszcza się zmniejszenie liczby tych pomieszczeń o 25%),
- b) łazienki i toalety, są przystosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych,
- c) w nowo powstających domach na pokój przypada jedna toaleta oraz łazienka zapewniająca możliwość korzystania z wanny lub prysznicza.

5) Wyżywienie i organizacja posiłków spełnia następujące warunki:

- a) mieszkańcom zapewnia się 3 posiłki dziennie,
- b) możliwość wyboru zestawu posiłków lub otrzymania posiłku dodatkowego oraz dietetycznego, zgodnie ze wskazaniem lekarza,
- c) dla każdego z posiłków czas wydawania wynosi 2 godziny, z tym że ostatni posiłek jest podany nie wcześniej niż o godz. 18⁰⁰,
- d) podstawowe produkty żywnościowe oraz napoje są dostępne przez całą dobę,
- e) mieszkaniec może spożywać posiłki w pokoju mieszkalnym,
- f) w razie potrzeby mieszkaniec jest karmiony.

6) Mieszkaniec nie posiadający własnej odzieży i obuwia oraz możliwości ich zakupienia ma stale zapewnioną odzież i obuwie odpowiedniego rozmiaru, dostosowane do swoich potrzeb, pory roku, utrzymane w czystości i wymieniane w razie potrzeby:

- a) odzież całodzienną- co najmniej dwa zestawy,
- b) odzież zewnętrzną (płaszcz, kurtki) - co najmniej jeden zestaw,
- c) bieliznę dzienną- co najmniej 4 komplety,
- d) bieliznę nocną- co najmniej 2 komplety,
- e) co najmniej jedną parę obuwia oraz pantofle domowe.

W przypadku osoby leżącej odzież i obuwie może być ograniczona jedynie do tego asortymentu, który jest wymagany ze względu na jej stan zdrowia.

7) Mieszkaniec otrzymuje pomoc w utrzymaniu higieny osobistej oraz ma zapewnione osobiste środki czystości, przybory toaletowe i inne przedmioty niezbędne do higieny osobistej jeśli sam ich sobie nie zapewnia:

- a) w miarę potrzeby: mydło, pastę i szczoteczkę do mycia zębów oraz środki piorące, dla mężczyzny - przybory do golenia,
- b) ręczniki (dwie sztuki), zmieniane w miarę potrzeby, nie rzadziej niż raz na tydzień,
- c) pościel, zmieniana w miarę potrzeby, nie rzadziej niż raz na dwa tygodnie.

8) Pomieszczenia mieszkalne domu są być estetyczne, czyste, sprzątane w miarę potrzeby, nie rzadziej niż raz dziennie, wolne od nieprzyjemnych zapachów.

2.W zakresie usług opiekuńczych i wspomagających dom dla osób niepełnosprawnych fizycznie zapewnia:

- a) organizację terapii zajęciowej w pracowniach terapii,

- b) możliwość korzystania przez mieszkańców z biblioteki lub punktu bibliotecznego oraz prasy codziennej, a także możliwość zapoznania się z przepisami prawnymi dotyczącymi domów pomocy społecznej,
- c) organizację świąt, uroczystości okazjonalnych oraz umożliwia udział w imprezach kulturalnych i turystycznych,
- d) możliwość kontaktu z kapłanem i udział w praktykach religijnych zgodnie z wyznaniem mieszkańca,
- e) regularny kontakt z dyrektorem domu w określonych dniach tygodnia i godzinach, podanych do wiadomości w dostępnym miejscu,
- f) sprawienie pogrzebu zgodnie z wyznaniem zmarłego mieszkańca domu.

3. Warunki realizacji usług opiekuńczych i wspomagających są następujące:

- a) na stu mieszkańców dom zatrudnia w pełnym wymiarze czasu pracy nie mniej niż dwóch pracowników socjalnych,
- b) mieszkańcy mają zapewniony kontakt z psychologiem,
- c) wskaźnik zatrudnienia pracowników zespołu terapeutyczno-opiekuńczego, zatrudnionych w pełnym wymiarze czasu pracy, wynosi nie mniej niż 0,5 na jednego mieszkańca;
- d) do wskaźnika o którym mowa w tir. c) zalicza się również wolontariuszy, stażystów i praktykantów i osoby odbywające służbę zastępczą w domu jeśli pracują bezpośrednio z mieszkańcami,
- e) pracownicy zespołu terapeutyczno-opiekuńczego uczestniczą co najmniej raz na dwa lata w organizowanych przez dyrektora domu szkoleniach na temat praw mieszkańca oraz kierunków prowadzonej terapii, a także metod pracy z mieszkańcami.

§ 11.1. Dom dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej intelektualnie spełnia następujące warunki:

1) w zakresie usług bytowych:

- a) budynek i jego otoczenie jest bez barier architektonicznych,
- b) w budynkach wielokondygnacyjnych zalecana jest winda dostosowana do potrzeb osób niepełnosprawnych,
- c) budynek jest wyposażony w system przyzywowo-alarmowy i system alarmowo-przeciwpożarowy,
- d) liczba miejsc w nowo powstających domach jest nie większa niż 100.

2) W domu znajdują się następujące pomieszczenia:

- a) pokoje mieszkalne jednoosobowe i wieloosobowe,
- b) pokoje dziennego pobytu,
- c) jadalnia,
- d) gabinet zabiegowo-pielęgniarski,
- e) pomieszczenia do terapii i rehabilitacji,
- f) kuchenka pomocnicza,

- g) pomieszczenie pomocnicze do prania i suszenia,
- h) pokój gościnny,
- i) miejsce kultu religijnego zgodnie z wyznaniem (jeśli dzieci nie mają możliwości uczestniczenia w nabożeństwach poza domem).

3) Pokój mieszkalny powinien spełniać następujące warunki:

- a) jednoosobowy ma powierzchnię nie mniejszą niż 9 m²,
- b) wieloosobowy ma powierzchnię nie mniejszą niż 6 m² na osobę:
 - w przypadku dzieci poruszających się samodzielnie - jest przeznaczony dla nie więcej niż trojga dzieci,
 - w przypadku dzieci leżących - jest przeznaczony dla nie więcej niż czworga dzieci,
- c) pokój jest wyposażony w łóżko lub tapczan, szafę, stół, krzesła, szafkę nocną dla każdego dziecka oraz odpowiednią liczbę wyprowadzeń elektrycznych zabezpieczonych przed dziećmi,
- d) Pokój mieszkalny uznaje się za spełniający wymaganą normę, o której mowa tir. a) i b) jeśli odstępstwo nie jest większe niż 5% od wymaganej powierzchni.

4) Dom zapewnia następujące warunki sanitarne:

- a) liczba łazienek zapewnia możliwość korzystania z nich przez nie więcej niż pięć osób, a w przypadku toalet - przez nie więcej niż cztery osoby (jeśli liczba osób leżących przekracza 50% dopuszcza się zmniejszenie liczby tych pomieszczeń o 25%),
- b) łazienki i toalety, są przystosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych,
- c) w nowo projektowanych domach na pokój przypada jedna toaleta oraz łazienka zapewniająca możliwość korzystania z wanny lub prysznicza.

5) Wyżywienie i organizacja posiłków spełnia następujące warunki:

- a) mieszkańcom zapewnia się 3 posiłki dziennie,
- b) możliwość wyboru zestawu posiłków lub otrzymania posiłku dodatkowego oraz dietetycznego, zgodnie ze wskazaniem lekarza,
- c) dla każdego z posiłków czas wydawania wynosi 2 godziny, z tym że ostatni posiłek nie powinien być podany wcześniej niż o godz. 18⁰⁰,
- d) podstawowe produkty żywnościowe oraz napoje powinny być dostępne przez całą dobę,
- e) mieszkaniec może spożywać posiłki w pokoju mieszkalnym,
- f) w razie potrzeby mieszkaniec powinien być karmiony.

6) Dziecko ma stale zapewnioną odzież i obuwie odpowiedniego rozmiaru, dostosowaną do pory roku, utrzymaną w czystości i wymienianą w razie potrzeby:

- a) odzież całodzienną - co najmniej dwa zestawy,
- b) odzież zewnętrzną (płaszcz, kurtki) - co najmniej jeden zestaw,
- c) bieliznę dzienną- co najmniej 4 komplety,
- d) bieliznę nocną- co najmniej 2 komplety,

- e) co najmniej jedną parę obuwia oraz pantofle domowe.

W przypadku dziecka leżącego odzież i obuwie może być ograniczona jedynie do tego asortymentu, który jest wymagany ze względu na jego stan zdrowia.

7) Dziecko powinno otrzymać pomoc w utrzymaniu higieny osobistej oraz mieć zapewnione osobiste środki czystości, przybory toaletowe i inne przedmioty niezbędne do higieny osobistej:

- a) w miarę potrzeby: mydło, pastę i szczoteczkę do mycia zębów oraz środki piorące, dla starszej młodzieży - przybory do golenia,
- b) ręczniki (dwie sztuki), zmieniane w miarę potrzeby, nie rzadziej niż raz na tydzień;
- c) pościel, zmieniana w miarę potrzeby, nie rzadziej niż raz na dwa tygodnie.

8) Dziecko ma zapewnione zabawki odpowiednie do jego wieku i sprawności intelektualnej;

9) Pomieszczenia mieszkalne domu są estetyczne, czyste, sprzątane w miarę potrzeby, nie rzadziej niż raz dziennie, wolne od nieprzyjemnych zapachów.

2. W zakresie usług opiekuńczych i wspomagające dom dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej intelektualnie zapewnia:

- a) organizację terapii zajęciowej w pracowniach terapii,
- b) możliwość korzystania z biblioteki lub punktu bibliotecznego oraz prasy codziennej, a także możliwość zapoznania się z przepisami prawnymi dotyczącymi domów pomocy społecznej,
- c) organizację świąt, uroczystości okazjonalnych oraz umożliwia udział w imprezach kulturalnych i turystycznych,
- d) możliwość kontaktu z kapłanem i udział w praktykach religijnych zgodnie z wyznaniem mieszkańca,
- e) regularny kontakt z dyrektorem domu w określonych dniach tygodnia i godzinach, podanych do wiadomości w dostępnym miejscu,
- f) sprawienie pogrzebu zgodnie z wyznaniem zmarłego mieszkańca domu.

3. Warunki realizacji usług opiekuńczych i wspomagających są następujące:

- a) na stu mieszkańców dom zatrudnia w pełnym wymiarze czasu pracy nie mniej niż dwóch pracowników socjalnych,
- b) mieszkańcy mają zapewniony kontakt z psychologiem,
- c) wskaźnik zatrudnienia pracowników zespołu terapeutyczno-opiekuńczego, zatrudnionych w pełnym wymiarze czasu pracy, wynosi nie mniej niż 0,6 na jednego mieszkańca,
- d) do wskaźnika o którym mowa w tir. c) zalicza się również wolontariuszy, stażystów i praktykantów, i osoby odbywające służbę zastępczą w domu jeśli pracują bezpośrednio z mieszkańcami,

- e) pracownicy zespołu terapeutyczno-opiekuńczego uczestniczą co najmniej raz na dwa lata w organizowanych przez dyrektora domu szkoleniach na temat praw mieszkańca oraz kierunków prowadzonej terapii, a także metod pracy z mieszkańcami.
4. W domu mogą przebywać osoby po ukończeniu 30 roku życia, jeśli charakteryzuje je mała zdolność adaptacyjna do zmiany otoczenia i okres pobytu takiej osoby w tym domu jest dłuższy niż 5 lat jednak nie dłużej niż kolejne 5 lat.
5. Dyrektor domu w porozumieniu z osobą, o której mowa w ust. 4, jej rodziną albo opiekunem prawnym, może wnioskować do organu prowadzącego o jej pozostawienie w domu dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej intelektualnie.

§ 12.1. W celu uzyskania zezwolenia na prowadzenie domu należy złożyć właściwemu ze względu na położenie domu wojewodzie dokumenty określone w art. 57 ust. 3 pkt.3 ustawy, w tym:

- 1) poświadczony odpis wpisu rejestrowego stanowiącego podstawę działalności oraz informacje zawierające dane o osobie kierującej placówką - w przypadku gdy z wnioskiem występuje podmiot wymieniony w art.57 ust.1 pkt 2-4 ustawy z dnia 12 marca 2004 r o pomocy społecznej;
 - 2) zaświadczenie o nadaniu identyfikacji statystycznej (REGON);
 - 3) zaświadczenie o nadaniu identyfikacji podatkowej (NIP);
 - 4) dokument potwierdzający dane personalne i dane dotyczące miejsca zamieszkania - w przypadku gdy z wnioskiem występuje osoba fizyczna;
 - 5) wyciąg z planu zagospodarowania przestrzennego (informację o terenie położenia domu).
2. Wzór wniosku o wydanie zezwolenia na prowadzenie domu określa załącznik do rozporządzenia.

§ 13.1. Do domu kieruje się na podstawie:

- 1) pisemnego wniosku osoby ubiegającej się o skierowanie do domu, zwanej dalej „osobą ubiegającą się”, złożonego do ośrodka pomocy społecznej właściwego ze względu na jej miejsce zamieszkania lub pobytu w dniu jej kierowania, za zgodą osoby ubiegającej się lub jej przedstawiciela ustawowego wniosek może zgłosić inna osoba fizyczna lub prawna, powiatowe centrum pomocy rodzinie lub ośrodek pomocy społecznej;
- 2) wywiadu środowiskowego (rodzinnego) przeprowadzonego przez pracownika socjalnego ośrodka pomocy społecznej właściwego ze względu na miejsce zamieszkania lub pobytu osoby ubiegającej się w dniu jej kierowania, zawierającego w szczególności pisemne stwierdzenie braku możliwości zapewnienia usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania przez rodzinę i gminę;

3) decyzji o przyznaniu zasiłku stałego lub renty socjalnej; do decyzji dołącza się zgodę osoby ubiegającej się, jej przedstawiciela ustawowego lub opiekuna prawnego na ponoszenie opłaty za pobyt w domu oraz zgodę na potrącanie opłaty przez ośrodek pomocy społecznej z zasiłku stałego, w przypadku skierowania do domu ponadgminnego;

4) decyzji organu emerytalno-rentowego ustalającego wysokość renty lub emerytury; do decyzji załącza się zgodę osoby ubiegającej się na ponoszenie opłaty oraz na jej potrącanie przez właściwy organ emerytalno-rentowy ze świadczenia emerytalnego lub rentowego, zgodnie z odrębnymi przepisami;

5) oświadczenia o wysokości dochodu osoby ubiegającej się, rodziny zobowiązanej do ponoszenia opłaty, dochodu dziecka, w przypadku gdy opłatę ponosić będzie opiekun prawny;

6) zaświadczenia, o którym mowa w art. 22 ustawy z dnia 24 stycznia 1991 r. o kombatantach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego (Dz. U. z 2002 r. Nr 42, poz. 371, Nr 181, poz. 1515, z 2003 r. Nr 72, poz. 658 oraz z 2004 r. Nr 154, poz. 1788 i Nr 4, poz. 34).

2. W przypadku gdy do domu kieruje się osobę na podstawie orzeczenia sądu, wydanie decyzji o skierowaniu do domu nie wymaga przedłożenia dokumentów, o których mowa w ust. 1 pkt 2-7. Dokumenty te powinny zostać skompletowane w terminie nie przekraczającym trzech miesięcy od daty wydania decyzji o skierowaniu do domu.

3. Dokumenty, o których mowa w ust. 1 i 2, kompletuje ośrodek pomocy społecznej, o którym mowa w ust. 1 pkt 1. W przypadku gdy osobę ubiegającą się kieruje się do domu o zasięgu ponadgminnym, dokumenty te, ośrodek przekazuje do właściwego ze względu na siedzibę domu powiatowego centrum pomocy rodzinie.

§ 14. W nagłych wypadkach, wynikających ze zdarzeń losowych, skierowanie i umieszczenie w domu może nastąpić poza kolejnością oraz bez przedłożenia dokumentów, o których mowa w § 13 ust. 1. Dokumenty te powinny zostać skompletowane przez ośrodek pomocy społecznej, o którym mowa w § 13 ust. 1 pkt 1 w terminie trzech miesięcy od dnia przyjęcia tej osoby do domu.

§ 15. Osoba ubiegająca się jest kierowana do domu na czas nieokreślony, chyba że wystąpi ona lub jej przedstawiciel ustawowy, opiekun prawny z wnioskiem o pobyt w domu na czas określony.

§ 16. Przed przyjęciem osoby do domu pracownik socjalny tego domu ustala aktualną sytuację osoby w jej miejscu zamieszkania lub pobytu, która stanowi podstawę indywidualnego planu działań po przyjęciu tej osoby do domu.

§ 17.1. Dyrektor domu zawiadamia pisemnie osobę ubiegającą się o terminie przyjęcia do domu.

2. O przyjęciu do domu osoby skierowanej dyrektor domu zawiadamia niezwłocznie organ lub podmiot prowadzący dom.

§ 18. 1. Osobę, która w wyznaczonym terminie stawiła się w domu przyjmuje dyrektor lub osoba przez niego wyznaczona zwana „osobą przyjmującą”.

2. Dyrektor lub osoba przyjmująca przeprowadza rozmowę, w której ustala aktualną sytuację osoby przyjmowanej, odnotowuje zmiany zaistniałe w jej sytuacji od momentu złożenia wniosku i ustala wstępne warunki pobytu wynikające ze standardu świadczonych usług, w tym:

- 1) zakres usług świadczonych przez dom na rzecz osoby przyjmowanej,
- 2) prawa i obowiązki osoby przyjmowanej,
- 3) udziela informacji o zasadach pobytu i sposobie funkcjonowania domu.

§ 19. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia).

Minister
Polityki Społecznej

Minister Polityki Społecznej kieruje działem administracji rządowej - zabezpieczenie społeczne, na podstawie § 1 ust.2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 15 grudnia 2004r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Wiceprezesa Rady Ministrów, Ministra Polityki Społecznej (Dz. U. Nr 265, poz.2643).

2) Z dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia utraciło moc rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 września 2000 r. w sprawie domów pomocy społecznej (Dz. U. Nr 82, poz. 929), zachowane w mocy na podstawie art. 159 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz..U. Nr 64, poz.593, z późn. zmianami).

Załącznik do rozporządzenia
Ministra Polityki Społecznej z dnia.....

Wzór

Wniosek o wydanie zezwolenia
na prowadzenie domu pomocy społecznej

1. Nazwa domu.....
2. Adres domu.....
3. Przeznaczenie domu.....
4. Liczba miejsc przeznaczonych dla mieszkańców.....
5. Struktura zatrudnienia i zakres usług świadczonych przez poszczególne grupy personelu

6. Dane o jednostce, osobie lub organizacji składającej wniosek* (nazwa lub nazwisko, adres numer telefonu).....

7. Rekomendacje dwu cieszących się zaufaniem osób fizycznych lub prawnych.....

(miejsowość, data)

(podpis osoby składającej wniosek)

Załączniki:

1).....	4).....
2).....	5).....
3).....	6).....

* niepotrzebne skreślić

Uzasadnienie

Projekt rozporządzenia jest wykonaniem upoważnienia ustawowego zawartego art. 57 ust. 8 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz. U. Nr 64, poz. 593, Nr 99, poz.1001 i 273, poz 2703).

Rozporządzenie określa sposób funkcjonowania domów pomocy społecznej, standard obowiązujących podstawowych usług świadczonych przez poszczególne typy domów, rodzaje dokumentów wymaganych do uzyskania zezwolenia na prowadzenie domu, wzór wniosku o wydanie zezwolenia oraz tryb kierowania i przyjmowania do domu osób ubiegających się o przyjęcie. W projekcie rozporządzenia przyjęto, iż organizacja domu opiera się na zasadzie indywidualnego zaspakajania potrzeb mieszkańców, polegającej na przestrzeganiu podstawowych wartości: godności, intymności, prawa dokonywania wyboru, poczucia bezpieczeństwa. W uwagi na powyższe dom pomocy społecznej zobowiązany jest prowadzić indywidualne plany wsparcia dla każdego mieszkańca, opracowywane przy jego udziale przez pracowników pierwszego kontaktu, którzy są pracownikami zespołu terapeutyczno-opiekuńczego.

W projekcie rozporządzenia dokonano rozdzielnego określenia standardów dla każdego typu domu wyodrębnionego ustawowo. Zgodnie z oczekiwaniami środowiska organizatorów pomocy społecznej w tym dyrektorów domów pomocy społecznej standardy zostały rozpisane szczegółowo oddzielnie dla każdego typu domu.

Jednym z podstawowych celów określenia poziomu usług jest racjonalizacja wykorzystania środków publicznych przeznaczonych na zorganizowanie wsparcia dla osób, "które w razie niemożności zapewnienia usług opiekuńczych przez rodzinę i gminę a wymagających całodobowej opieki mogą ubiegać się o skierowanie do domu pomocy społecznej", oraz poprawa jakości usług oferowanych przez domy pomocy społecznej a także rozszerzenie zakresu tych usług dla osób niepełnosprawnych, uspołecznienie i upodmiotowienie dostępu do rozdziału środków dla różnych podmiotów organizujących wsparcie całodobowe dla osób niepełnosprawnych doprowadzając do stworzenia rynku miejsc w domach pomocy społecznej oferującego usługi na wyższym poziomie przy niższym poziomie kosztów a przede wszystkim wyrównanie poziomu usług w domach pomocy społecznej na terenie całego kraju. Konieczne jest również wzięcie pod uwagę takich elementów jak zaangażowanie wszystkich pracowników w procesy planowania i realizacji zadań czyniąc ich w ten sposób

odpowiedzialnymi za osiągnięte efekty. Taki sposób podejścia ma za zadanie zminimalizowanie negatywnego nastawienia na zmiany ze strony osób, które będą uczestniczyły w procesie ich wdrażania.

Projekt rozporządzenia nie jest objęty zakresem prawa Unii Europejskiej.

Projekt rozporządzenia nie podlega procedurze notyfikacji w rozumieniu przepisów dotyczących notyfikacji norm i aktów prawnych

Ocena skutków regulacji

1) Wpływ regulacji na dochody i wydatki budżetu i sektora finansów publicznych

Brak wpływu. Prowadzenie i rozwój infrastruktury domów pomocy społecznej jest zadaniem własnym powiatu dotowanym częściowo z budżetu państwa. Proponowane przepisy nie wpływają jednak na zwiększenie wydatków z tego tytułu, pozostają one na dotychczasowym poziomie.

2) Wpływ regulacji na rynek pracy

Brak wpływu. Domy pomocy społecznej zatrudniają 49,5 tys. pracowników: rozwój tych placówek jest niewielki i spowoduje nieznaczny wzrost zatrudnienia, bez wpływu na rynek pracy.

3) Wpływ regulacji na konkurencyjność wewnętrzną i zewnętrzną gospodarki

Brak wpływu ze względu na niewielki rozwój tych placówek w ostatnich latach.

4) Wpływ regulacji na sytuację i rozwój regionów

Brak wpływu ze względu na niewielki rozwój tych placówek w ostatnich latach.

5) Projekt rozporządzenia zostanie przesłany do konsultacji społecznych z następującymi podmiotami:

I. Związki zawodowe:

1. Niezależny Samorządny Związek Zawodowy „Solidarność”,
2. Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych,
3. Federacja Związków Zawodowych Pracowników Ochrony Zdrowia,

II. Organizacje pracodawców:

1. Konfederacja Pracodawców Polskich,
2. Polska Konfederacja Pracodawców Prywatnych,
3. Business Centre Club - Związek Pracodawców,

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ**

z dnia 15 września 2000 r.

w sprawie domów pomocy społecznej r

(Dz. U. z dnia 4 października 2000 r.)

Na podstawie art. 20 ust. 7 ustawy z dnia 29 listopada 1990 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 1998 r. Nr 64, poz. 414, Nr 106, poz. 668, Nr 117, poz. 756 i Nr 162, poz. 1118 i 1126, z 1999 r. Nr 20, poz. 170, Nr 79, poz. 885 i Nr 90, poz. 1001 oraz z 2000 r. Nr 12, poz. 136 i Nr 19, poz. 238) zarządza się, co następuje:

Rozdział 1

Przepisy ogólne

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) typy domów pomocy społecznej, zwanych dalej "domami", oraz sposób ich funkcjonowania,
- 2) standard obowiązujących podstawowych usług świadczonych przez domy oraz tryb postępowania przy egzekwowaniu obowiązujących standardów i środki kontroli,
- 3) szczegółowe zasady, sposób i tryb postępowania w sprawach dotyczących wydawania i cofania zezwoleń, w tym warunkowych, na prowadzenie domów, dokumenty wymagane do uzyskania zezwolenia oraz wzory tych dokumentów,
- 4) tryb kierowania i przyjmowania do domu osób ubiegających się o przyjęcie do takiego domu.

Rozdział 2

Typy domów oraz sposób ich funkcjonowania

§ 2. Domy, w zależności od tego, dla kogo są przeznaczone, dzielą się na domy dla:

- 1) osób starych,
- 2) osób przewlekle somatycznie chorych,
- 3) osób przewlekle psychicznie chorych,
- 4) dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie,
- 5) dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie,
- 6) osób niepełnosprawnych fizycznie,
- 7) matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży.

§ 3. 1. W domu, o którym mowa w § 2 pkt 5, mogą przebywać osoby do 30. roku życia, z uwzględnieniem ust. 2.

2. W domu, o którym mowa w ust. 1, mogą przebywać osoby po ukończeniu 30. roku życia, jeżeli charakteryzuje je mała zdolność adaptacyjna do zmiany otoczenia i okres pobytu tych osób w domu przekracza 5 lat.

3. Dyrektor domu w porozumieniu z osobą zainteresowaną, jej rodziną albo opiekunem prawnym, po zasięgnięciu opinii psychologa, wnioskuje o pozostawienie osoby, o której mowa w ust. 2, w domu dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie.

§ 4. 1. Strukturę organizacyjną i szczegółowy zakres zadań domu określa opracowany przez dyrektora domu regulamin organizacyjny, przyjęty przez zarząd jednostki samorządu terytorialnego. W przypadku gdy prowadzącym dom jest podmiot, o którym mowa w art. 19a ustawy z dnia 29 listopada 1990 r. o pomocy społecznej, zwanej dalej "ustawą", regulamin organizacyjny ustala ten podmiot. W regulaminie organizacyjnym określa się nazwę, siedzibę, typ domu, organizację i szczegółowe zasady działania.

2. Organizacja domu, zakres i poziom usług świadczonych przez dom powinny uwzględniać w szczególności wolność, intymność, godność i poczucie bezpieczeństwa mieszkańców domu oraz stopień ich fizycznej i psychicznej sprawności.

§ 5.1. Zakres usług świadczonych przez dom zgodnie ze standardem obowiązujących podstawowych usług, zwanym dalej "standardem usług", ustala się, uwzględniając indywidualne potrzeby i możliwości psychofizyczne mieszkańca domu.

2. W celu określenia indywidualnych potrzeb mieszkańca domu oraz zakresu usług, o których mowa w ust. 1, dom organizuje zespoły terapeutyczno-opiekuńcze składające się w szczególności z pracowników domu.

3. Do zadań zespołów, o których mowa w ust. 2, należy w szczególności opracowanie indywidualnych planów wspierania mieszkańców oraz wspólna z mieszkańcem domu ich realizacja.

§ 6. Dom może świadczyć usługi pielęgnacyjne na rzecz społeczności lokalnej, szczególnie dla osób oczekujących na miejsce w tym domu, gdy jest to możliwe ze względu na jego usytuowanie.

§ 7.1. Przed przyjęciem osoby do domu pracownik socjalny tego domu ustala aktualną sytuację socjalno-bytową tej osoby w jej miejscu zamieszkania lub pobytu.

2. Osobie, o której mowa w ust. 1, pracownik socjalny udziela informacji o zasadach pobytu i sposobie funkcjonowania domu.

§ 8.1. Ustalenia, o których mowa w § 7 ust. 1, stanowią podstawę planu działań zmierzających do adaptacji mieszkańca do warunków domu.

2. Mieszkaniec domu korzysta z usług, których zakres i rodzaj wynika z indywidualnego planu wspierania mieszkańca, opracowanego z jego udziałem, jeżeli udział ten jest możliwy ze względu na stan zdrowia mieszkańca.

3. Działania wynikające z indywidualnego planu wspierania mieszkańca koordynuje pracownik domu, zwany "pracownikiem pierwszego kontaktu", wskazany przez mieszkańca domu, jeżeli wybór ten jest możliwy ze względu na stan zdrowia mieszkańca i organizację pracy domu. Pracownicy pierwszego kontaktu działają w ramach zespołów terapeutyczno-opiekuńczych.

Rozdział 3

Standard obowiązujących podstawowych usług świadczonych przez domy pomocy społecznej oraz tryb postępowania przy egzekwowaniu obowiązujących standardów i środki kontroli

§ 9. Dom świadczy usługi zgodnie ze standardem usług określonym w załączniku nr 1 do rozporządzenia.

§ 10.1. Realizację przez dom standardu usług, o którym mowa w § 9, ocenia się przez kontrolę:

- 1) standardu usług świadczonych w domu,
- 2) realizacji programu naprawczego, o którym mowa w art. 20 ust. 2 ustawy,
- 3) wykonania zaleceń pokontrolnych.

2. Kontrolę, o której mowa w ust. 1, w zakresie przestrzegania standardu usług oraz prawidłowości realizacji programu naprawczego przeprowadza się co najmniej dwa razy w roku według planu kontroli. W uzasadnionych przypadkach oraz w celu kontroli wykonania zaleceń pokontrolnych przeprowadza się kontrole doraźne.

3. O terminie kontroli i jej zakresie zawiadamia się zarząd jednostki samorządu terytorialnego lub podmiot prowadzący dom na 15 dni przed terminem kontroli. Obowiązek zawiadomienia o kontroli nie dotyczy kontroli przeprowadzanych doraźnie.

§ 11.1. Kontrola standardu usług świadczonych przez dom, o której mowa w § 10 ust. 1 pkt 1, dotyczy w szczególności:

- 1) zakresu i jakości usług,
- 2) przestrzegania praw mieszkańców oraz dostępności mieszkańców do informacji o swoich prawach,
- 3) współdziałania pracowników domu z rodziną lub opiekunem prawnym mieszkańca,
- 4) poziomu wykształcenia i kwalifikacji zatrudnionych w domu pracowników,
- 5) sposobu załatwiania skarg i wniosków.

2. Kontrola zakresu i jakości usług, o której mowa w ust. 1 pkt 1, polega na:

- 1) ocenie warunków życia mieszkańców oraz stopnia i efektów realizacji indywidualnych planów wspierania mieszkańców,
- 2) badaniu i ocenie poziomu oraz struktury zatrudnienia, kwalifikacji zatrudnionych pracowników oraz sposobów podnoszenia przez pracowników kwalifikacji zawodowych,
- 3) ocenie organizacji działania domu przy uwzględnieniu typu domu i uzasadnionych potrzeb mieszkańców oraz ocenie efektywności zarządzania zasobami domu.

3. Kontrola usług świadczonych przez dom dokonywana jest przez:

- 1) analizę dokumentacji dotyczącej domu, jego mieszkańców oraz pracowników w zakresie posiadanych kwalifikacji i

- przygotowania zawodowego,
- 2) przeprowadzanie wizji lokalnych w celu zapoznania się z warunkami życia mieszkańców,
 - 3) zasięgnięcie opinii mieszkańców, ich rodzin oraz pracowników domu, dotyczących warunków życia w domu oraz zakresu i jakości usług świadczonych mieszkańcom,
 - 4) sprawdzanie kwalifikacji zawodowych pracowników domu.

§ 12. 1. Po przeprowadzeniu kontroli, o której mowa w § 10 ust. 1 pkt 1 i 2, sporządza się protokół zawierający określenie zakresu kontroli, wyniki kontroli oraz zalecenia pokontrolne i termin ich realizacji, a także ocenę wykonania zaleceń pokontrolnych wynikających z poprzedniej kontroli.

2. Protokół kontroli otrzymuje dyrektor domu oraz zarząd jednostki samorządu terytorialnego lub podmiot prowadzący dom.

3. W przypadku gdy dyrektor domu, zarząd jednostki samorządu terytorialnego lub podmiot prowadzący dom nie zgadzają się z ustaleniami i zaleceniami pokontrolnymi zawartymi w protokole, mogą złożyć do wojewody w terminie 14 dni od daty jego otrzymania pisemne wyjaśnienia.

4. Jeżeli złożone wyjaśnienia nie zostały uwzględnione w całości lub w części, protokół zatwierdza wojewoda i łącznie z wyjaśnieniami, o których mowa w ust. 3, przekazuje dyrektorowi domu, zarządowi jednostki samorządu terytorialnego lub podmiotowi prowadzącemu dom.

Rozdział 4

Szczegółowe zasady, sposób i tryb postępowania w sprawach dotyczących wydawania i cofania zezwoleń, w tym warunkowych, na prowadzenie domów pomocy społecznej, dokumenty wymagane do uzyskania zezwolenia oraz wzory tych dokumentów

§ 13. 1. Wniosek o wydanie zezwolenia lub warunkowego zezwolenia na prowadzenie domu składa podmiot, o którym mowa w art. 19a ustawy, do wojewody właściwego ze względu na siedzibę domu. Wzór wniosku o wydanie zezwolenia lub zezwolenia warunkowego na prowadzenie domu określa załącznik nr 2 do rozporządzenia.

2. Do wniosku, o którym mowa w ust. 1, należy dołączyć:

- 1) regulamin organizacyjny domu lub jego projekt,
- 2) poświadczony odpis (kopię) statutu lub innego dokumentu stanowiącego podstawę działania, a także wypis z właściwego rejestru oraz informacje zawierające dane personalne osoby, która będzie kierowała domem, oraz jej kwalifikacje zawodowe, jeżeli z wnioskiem występuje osoba prawna,
- 3) aktualny dokument potwierdzający dane personalne, dane o miejscu zamieszkania oraz o kwalifikacjach zawodowych, jeżeli z wnioskiem występuje osoba fizyczna,
- 4) zobowiązanie do utrzymania domu i zapewnienia zatrudnienia odpowiedniej liczby wykwalifikowanych pracowników zależnie od typu domu i rodzaju niepełnosprawności mieszkańców oraz warunków organizacyjnych niezbędnych do realizacji zadań,
- 5) dokumenty stwierdzające stan prawny nieruchomości, wyciąg z planu zagospodarowania przestrzennego, dokumenty dopuszczające obiekt do użytkowania lub pozwolenie na budowę,
- 6) projekt programu naprawczego, w przypadku ubiegania się o wydanie zezwolenia warunkowego.

§ 14. Po przeprowadzonej kontroli i dokonanej ocenie dokumentów, o których mowa w § 13, w zakresie zgodności ich z przepisami prawa oraz po stwierdzeniu, że występują warunki umożliwiające świadczenie usług w tym domu na poziomie standardu usług lub istnieją warunki realizacji programu naprawczego, wojewoda wydaje zezwolenie lub warunkowe zezwolenie na prowadzenie domu.

§ 15. Zezwolenie lub warunkowe zezwolenie na prowadzenie domu cofa się, jeżeli dwukrotnie przeprowadzona kontrola domu stwierdzi, że nie zostały wykonane zalecenia pokontrolne, których niewykonania nie można uzasadnić przyczynami obiektywnymi.

§ 16. Wydanie zezwolenia lub warunkowego zezwolenia na prowadzenie domu, odmowa ich wydania, cofnięcie zezwolenia lub warunkowego zezwolenia następuje w drodze decyzji administracyjnej.

Rozdział 5

Tryb kierowania i przyjmowania osób ubiegających się o przyjęcie do domu

§ 17. 1. Do domu kieruje się na podstawie:

- 1) pismennego wniosku osoby ubiegającej się o skierowanie do domu, zwanej dalej "osobą ubiegającą się", złożonego do ośrodka pomocy społecznej właściwego ze względu na jej miejsce zamieszkania lub pobytu, z wyjątkiem osób, o których mowa w § 3 ust. 2; za zgodą osoby ubiegającej się lub jej przedstawiciela ustawowego wniosek może zgłosić inna osoby fizyczna lub prawna, powiatowe centrum pomocy rodzinie lub ośrodek pomocy społecznej,
- 2) wywiadu środowiskowego (rodzinnego) przeprowadzonego przez pracownika socjalnego ośrodka pomocy społecznej właściwego ze względu na miejsce zamieszkania osoby ubiegającej się, zawierającego w szczególności pisemne stwierdzenie braku możliwości zapewnienia usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania przez rodzinę i gminę, z wyjątkiem osób, o których mowa w § 3 ust. 2,
- 3) opinii ośrodka pomocy społecznej dotyczącej stopnia sprawności osoby ubiegającej się, z wyjątkiem osób, o których mowa w § 2 pkt 7 i § 3 ust. 2; wzór opinii określa załącznik nr 3 do rozporządzenia,
- 4) opinii właściwego ze względu na miejsce zamieszkania lub pobytu osoby ubiegającej się powiatowego zespołu do spraw orzekania o stopniu niepełnosprawności, zwanego dalej "zespołem do spraw orzekania", stwierdzającej wystąpienie przesłanek wymienionych w art. 19 ust. 1 ustawy oraz określającej typ domu, do którego osoba ubiegająca się powinna zostać skierowana, z wyjątkiem osób, o których mowa w § 2 pkt 7 i § 3 ust. 2,
- 5) wniosku osoby niepełnosprawnej intelektualnie przebywającej w domu, która ukończyła 30 lat, lub jej opiekuna prawnego,
- 6) decyzji o przyznaniu zasiłku stałego wyrównawczego lub renty socjalnej; do decyzji dołącza się zgodę osoby ubiegającej się, jej przedstawiciela ustawowego lub opiekuna prawnego na ponoszenie opłaty za pobyt w domu oraz zgodę na potrącanie opłaty przez ośrodek pomocy społecznej z zasiłku stałego, zasiłku wyrównawczego lub renty socjalnej, w przypadku skierowania do domu ponadlokalnego,
- 7) decyzji organu emerytalno-rentowego ustalającego wysokość renty lub emerytury; do decyzji załącza się zgodę osoby ubiegającej się na ponoszenie opłaty oraz na jej potrącanie przez właściwy organ emerytalno-rentowy ze świadczenia emerytalnego lub rentowego, zgodnie z odrębnymi przepisami,
- 8) oświadczenia o wysokości dochodu osoby ubiegającej się, rodziny zobowiązanej do ponoszenia opłaty, dochodu dziecka, w przypadku gdy opłatę ponosić będzie opiekun prawny,
- 9) zaświadczenia, o którym mowa w art. 22 ustawy z dnia 24 stycznia 1991 r. o kombatantach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego (Dz. U. z 1997 r. Nr 142, poz. 950, z 1998 r. Nr 37, poz. 204, Nr 106, poz. 668 i Nr 162, poz. 1118, z 1999 r. Nr 38, poz. 360 i Nr 77, poz. 862 oraz z 2000 r. Nr 12, poz. 136).

2. W przypadku gdy do domu kieruje się osobę na podstawie orzeczenia sądu, wydanie decyzji o skierowaniu do domu nie wymaga przedłożenia dokumentów, o których mowa w ust. 1 pkt 2-8. Dokumenty te powinny zostać skompletowane w terminie trzech miesięcy od daty wydania decyzji o skierowaniu do domu.

3. Dokumenty, o których mowa w ust. 1 i 2, kompletuje ośrodek pomocy społecznej, o którym mowa w ust. 1 pkt 1. W przypadku gdy osobę ubiegającą się kieruje się do domu o zasięgu ponadgminnym, dokumenty te ośrodek przekazuje do właściwego ze względu na siedzibę domu powiatowego centrum pomocy rodzinie.

4. Decyzję o skierowaniu lub odmowie skierowania do domu:

- 1) prowadzonego przez powiat lub na jego zlecenie - wydaje starosta lub z jego upoważnienia kierownik powiatowego centrum pomocy rodzinie,
 - 2) prowadzonego przez gminę lub na jej zlecenie - wydaje prezydent, burmistrz, wójt lub z upoważnienia rady gminy - kierownik ośrodka pomocy społecznej,
- właściwy ze względu na miejsce zamieszkania lub pobytu osoby ubiegającej się.

§ 18.1. Dyrektor domu zawiadamia pisemnie osobę ubiegającą się o terminie przyjęcia do domu.

2. O przyjęciu do domu osoby skierowanej dyrektor domu zawiadamia niezwłocznie zarząd jednostki samorządu terytorialnego lub podmiot prowadzący dom.

§ 19. Osoba ubiegająca się jest kierowana do domu na czas nieokreślony, chyba że wystąpi ona lub jej przedstawiciel ustawowy, opiekun prawny z wnioskiem o pobyt w domu na czas określony.

§ 20. Decyzję o skierowaniu do domu, o którym mowa w § 2 pkt 7, wydaje się po pisemnym uzgodnieniu dyrektora tego domu z osobą ubiegającą się warunków pobytu w domu, w szczególności zakresu usług świadczonych przez dom oraz obowiązków osoby ubiegającej się. Uzgodnienie to stanowi podstawę do ustalenia wysokości opłaty za pobyt.

§ 21. Okres pobytu w domu, o którym mowa w § 2 pkt 7, ustala się w zależności od potrzeb, nie może być jednak dłuższy niż jeden rok. W uzasadnionych przypadkach, w szczególności w razie kontynuowania nauki, zdobywania kwalifikacji zawodowych lub z powodu zdarzeń losowych, okres pobytu w domu może być przedłużony nie dłużej niż o 1 rok.

§ 22. W nagłych przypadkach, wynikających ze zdarzeń losowych, skierowanie do domu może nastąpić poza kolejnością oraz bez przedłożenia dokumentów, o których mowa w § 17 ust. 1. Dokumenty te powinny zostać

skompletowane przez ośrodek pomocy społecznej w terminie trzech miesięcy od dnia przyjęcia tej osoby do domu.

Rozdział 6

Przepis końcowy

§ 23. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 7 dni od dnia ogłoszenia.

ZAŁĄCZNIKI

ZAŁĄCZNIK Nr 1

STANDARD OBOWIĄZUJĄCYCH PODSTAWOWYCH USŁUG ŚWIADCZONYCH PRZEZ DONIY POMOCY SPOŁECZNEJ

Dom świadczy usługi;

- 1) w zakresie potrzeb bytowych, zapewniając:
 - a) miejsce zamieszkania,
 - b) wyżywienie,
 - c) odzież i obuwie,
 - d) utrzymanie czystości;
- 2) opiekuńcze, polegające na:
 - a) udzielaniu pomocy w podstawowych czynnościach życiowych,
 - b) pielęgnacji,
 - c) niezbędnej pomocy w załatwianiu spraw osobistych;
- 3) wspomagające, polegające na:
 - a) umożliwieniu udziału w terapii zajęciowej,
 - b) podnoszeniu sprawności i aktywizowaniu mieszkańców,
 - c) umożliwieniu zaspokojenia potrzeb religijnych i kulturalnych,
 - d) zapewnieniu warunków do rozwoju samorządności mieszkańców,
 - e) stymulowaniu nawiązywania, utrzymywania i rozwijania kontaktu z rodziną i środowiskiem,
 - f) działaniu zmierzającym do usamodzielnienia mieszkańca, w miarę jego możliwości,
 - g) pomocy usamodzielniającemu się mieszkańcowi w umożliwieniu podjęcia pracy, szczególnie mającej charakter terapeutyczny,
 - h) zapewnieniu bezpiecznego przechowywania środków pieniężnych i przedmiotów wartościowych,
 - i) pokryciu, w miarę możliwości, mieszkańcowi nie posiadającemu własnego dochodu, wydatków na niezbędne przedmioty osobistego użytku, w kwocie nie przekraczającej 30% zasiłku stałego, o którym mowa w [art. 27](#) ust. 5 ustawy,
 - j) zapewnieniu przestrzegania praw mieszkańców oraz dostępności do informacji o tych prawach,
 - k) sprawnym załatwianiu skarg i wniosków mieszkańców;
- 4) w zakresie potrzeb edukacyjnych, zapewniające dzieciom:
 - a) pobieranie nauki,
 - b) uczestnictwo w zajęciach rewalidacyjnych,
 - c) uczenie i wychowanie przez doświadczenie życiowe.

Zakres i rodzaj usług, o których mowa w pkt 4, regulują przepisy [rozporządzenia](#) Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 stycznia 1997 r. w sprawie zasad organizowania zajęć rewalidacyjno-wychowawczych dla dzieci i młodzieży upośledzonych umysłowo w stopniu głębokim (Dz. U. Nr 14, poz. 76).

I. Usługi zaspokajające potrzeby bytowe

1. Dom powinien spełniać następujące warunki:

- 1) budynek i jego otoczenie powinny być bez barier architektonicznych,
- 2) w budynkach wielokondygnacyjnych powinna być winda dostosowana do potrzeb osób niepełnosprawnych,
- 3) budynek powinien być wyposażony w system przyzywowo-alarmowy i system alarmowo-przeciwpożarowy,
- 4) liczba miejsc w nowo projektowanych domach nie powinna być większa niż 100.

2. W domu powinny znajdować się następujące pomieszczenia:

- 1) pokoje mieszkalne jednoosobowe i wieloosobowe,
- 2) pokoje dziennego pobytu,

- 3) jadalnia,
- 4) gabinet zabiegowo-pielęgniarski,
- 5) pomieszczenia do terapii i rehabilitacji,
- 6) kuchenka pomocnicza,
- 7) pomieszczenie pomocnicze do prania i suszenia,
- 8) palarnia,
- 9) pokój gościnny,
- 10) kaplica.

3. Pokój mieszkalny powinien spełniać następujące warunki:

- 1) jednoosobowy powinien mieć powierzchnię nie mniejszą niż 9 m²,
- 2) wieloosobowy powinien mieć powierzchnię nie mniejszą niż 6 m² na osobę:
 - a) w przypadku osób poruszających się samodzielnie - powinien być przeznaczony dla nie więcej niż trzech osób,
 - b) w przypadku osób nie opuszczających łóżka - powinien być przeznaczony dla nie więcej niż czterech osób,
- 3) powinien być wyposażony w łóżko lub tapczan, szafę, stół, krzesła, szafkę nocną dla każdego mieszkańca oraz odpowiednią liczbę wyprowadzeń elektrycznych.

4. Dom powinien zapewniać następujące warunki sanitarne:

- 1) liczba łazienek powinna zapewnić możliwość korzystania z nich przez nie więcej niż pięć osób, a w przypadku toalet - przez nie więcej niż cztery osoby,
- 2) pomieszczenia, o których mowa w pkt 1, powinny być przystosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych,
- 3) w nowo projektowanych domach na pokój powinna przypadać jedna toaleta oraz łazienka zapewniająca możliwość korzystania z wanny lub prysznicza.

5. Wyżywienie i organizacja posiłków powinny spełniać następujące warunki:

- 1) osobom dorosłym zapewnia się 3 posiłki dziennie, a dzieciom i młodzieży - 4 posiłki,
- 2) możliwość wyboru zestawu posiłków lub otrzymania posiłku dodatkowego oraz dietetycznego, zgodnie ze wskazaniem lekarza,
- 3) dla każdego z posiłków czas wydawania wynosi 2 godziny, z tym że ostatni posiłek nie powinien być podany wcześniej niż o godz. 18⁰⁰,
- 4) podstawowe produkty żywnościowe oraz napoje powinny być dostępne przez całą dobę,
- 5) mieszkaniec może spożywać posiłki w pokoju mieszkalnym,
- 6) w razie potrzeby mieszkaniec powinien być karmiony.

6. Mieszkaniec powinien mieć stale zapewnione odzież i obuwie odpowiedniego rozmiaru, dostosowane do pory roku, utrzymane w czystości i wymieniane w razie potrzeby:

- 1) odzież całodzienną- co najmniej dwa zestawy,
- 2) odzież zewnętrzną (płaszcz, kurtki) - co najmniej jeden zestaw,
- 3) bieliznę dzienną- co najmniej 4 komplety,
- 4) bieliznę nocną- co najmniej 2 komplety,
- 5) co najmniej jedną parę obuwia oraz pantofle domowe.

7. Mieszkaniec powinien otrzymać pomoc w utrzymaniu higieny osobistej oraz mieć zapewnione osobiste środki czystości, przybory toaletowe i inne przedmioty niezbędne do higieny osobistej:

- 1) w miarę potrzeby: mydło, pastę i szczoteczkę do mycia zębów oraz środki piorące, dla mężczyzny - przybory do golenia,
- 2) ręczniki (dwie sztuki), zmieniane w miarę potrzeby, nie rzadziej niż raz na dwa tygodnie,
- 3) pościel, zmieniana w miarę potrzeby, nie rzadziej niż raz na dwa tygodnie.

8. Pomieszczenia mieszkalne domu powinny być sprzątane w miarę potrzeby, nie rzadziej niż raz dziennie.

II. Usługi opiekuńcze i wspomagające

1. Dom zapewnia:

- 1) organizację terapii zajęciowej w warsztatach terapii zajęciowej lub w pracowniach terapii,
- 2) możliwość korzystania przez mieszkańców z biblioteki lub punktu bibliotecznego oraz prasy codziennej, a także możliwość zapoznania się z przepisami prawnymi dotyczącymi domów pomocy społecznej,
- 3) organizację świąt, uroczystości okazjonalnych oraz umożliwiania udział w imprezach kulturalnych i turystycznych,
- 4) możliwość kontaktu z kapłanem i udział w praktykach religijnych zgodnie z wyznaniem mieszkańca,
- 5) regularny kontakt z dyrektorem domu w określonych dniach tygodnia i godzinach, podanych do wiadomości w dostępnym miejscu,
- 6) sprawienie pogrzebu zgodnie z wyznaniem zmarłego mieszkańca domu.

2. Warunki realizacji usług opiekuńczych i wspomagających są następujące:

- 1) na stu mieszkańców domu powinno być zatrudnionych w pełnym wymiarze czasu pracy nie mniej niż dwóch

- pracowników socjalnych, jeden psycholog i jeden pracownik kulturalno-oświatowy,
- 2) w domu, o którym mowa w § 2 pkt 7, powinien być zatrudniony psycholog, a wielkość faktycznego zatrudnienia ustala podmiot prowadzący dom w zależności od zakresu świadczonych usług,
 - 3) wskaźnik zatrudnienia pracowników zespołu terapeutyczno-opiekuńczego, zatrudnionych w pełnym wymiarze czasu pracy, na jednego mieszkańca domu zależy jest od typu domu i wynosi:
 - a) nie mniej niż 0,7 w domach, o których mowa w § 2 pkt 2-5,
 - b) od 0,4 do 0,7 w domach, o których mowa w § 2 pkt 1 i 6,
 - 4) liczba pracowników domu zatrudnionych w poszczególnych porach doby dostosowana jest do potrzeb mieszkańców,
 - 5) pracownicy zespołu terapeutyczno-opiekuńczego uczestniczą co najmniej raz na dwa lata w organizowanych przez dyrektora domu szkoleniach na temat praw mieszkańca oraz kierunków prowadzonej terapii, a także metod pracy z mieszkańcami.

ZAŁĄCZNIK Nr 2

Wzór

WNIOSEK O WYDANIE ZEZWOLENIA* - ZEZWOLENIA WARUNKOWEGO* NA PROWADZENIE DOMU POMOCY SPOŁECZNEJ

1. Nazwa domu.....
2. Adres.....
3. Typ domu.....
4. Liczba miejsc przeznaczonych dla mieszkańców:
 - 1) ogółem.....
 - 2) dla dorosłych.....
 - 3) dla dzieci.....
5. Struktura zatrudnienia i zakres usług świadczonych przez poszczególne grupy personelu.....
6. Dane o osobie składającej wniosek:
 - 1) w przypadku osoby prawnej:
 - a) nazwa osoby prawnej.....
 - b) siedziba, adres i numer telefonu.....
 - c) wyciąg z właściwego rejestru.....
 - 2) w przypadku osoby fizycznej:
 - a) imię i nazwisko.....
 - b) adres i numer telefonu.....
 - 3) w przypadku podmiotu nie posiadającego osobowości prawnej:
 - a) nazwa podmiotu.....
 - b) siedziba, adres i numer telefonu.....
 - c) rekomendacje dwu cieszących się zaufaniem osób fizycznych lub osób prawnych.

(miejscowość, data)

(podpis osoby składającej wniosek)

Załączniki:

- 1).....
- 2).....
- 3).....
- 4).....
- 5).....
- 6).....

* Niepotrzebne skreślić.

Wzór

(nazwa i adres ośrodka pomocy społecznej)

OPINIA DOTYCZĄCA STOPNIA SPRAWNOŚCI OSOBY UBIEGAJĄCEJ SIĘ O SKIEROWANIE DO DOMU POMOCY SPOŁECZNEJ

(wypełnia pracownik socjalny ośrodka pomocy społecznej)

Część ogólna

1. Imię i nazwisko osoby ubiegającej się o skierowanie do domu (w przypadku dzieci lub osób ubezwłasnowolnionych - również imię i nazwisko osoby składającej wniosek, stopień pokrewieństwa z osobą kierowaną, a także imię i nazwisko opiekuna prawnego)
2. Data urodzenia
3. Miejsce zamieszkania: *
zameldowanie na pobyt stały
- zameldowanie na pobyt czasowy
- aktualne miejsce pobytu

* Niepotrzebne skreślić.

Część szczegółowa

- A. Ogólna ocena stanu psychofizycznego osoby ubiegającej się o skierowanie do domu pomocy społecznej, a w szczególności:
 1. Ocena sprawności ruchowej (chodzi samodzielnie*, z pomocą innych osób*, z pomocą sprzętu rehabilitacyjnego - podać jakiego*, nie chodzi samodzielnie*)
 2. Ocena możliwości zaspokajania niezbędnych potrzeb życiowych (samodzielny*, wymaga częściowej pomocy*, wymaga stałej pomocy*, zupełnie niesamodzielny*)
 3. Ocena zdolności porozumiewania się (ewentualne dysfunkcje w zakresie: mowy, słuchu i wzroku)
 4. Preferowane formy spędzania wolnego czasu (zainteresowania i zamiłowania)
 5. Oczekiwania osoby ubiegającej się o skierowanie do domu i osoby występującej w jej imieniu co do warunków i zakresu usług świadczonych przez dom
 6. Cechy zachowań mogące wpłynąć na funkcjonowanie w domu pomocy społecznej (zarówno pozytywne, jak i negatywne)